

Уводно обраћање председавајућег ОЕБС-у, првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића на отварању 22. Министарског савета ОЕБС-у у Београду:

„Уважени министри,

Задовољство ми је да вам пожелим добродошлицу на овај 22. Састанак Министарског савета ОЕБС-а. Драго нам је што се КЕБС/ОЕБС поново вратио у Београд. Поносни смо што нам се пружила прилика да још једном, након 1977-1978. године, овде у Београду будемо домаћини састанка наше Организације на високом нивоу. Надамо се да ћете уживати у нашем гостопримству.

Председавање Републике Србије ОЕБС-у има за циљ постизање консензуса о суштинским питањима која су важна за унапређење кооперативне безбедности у нашем региону. Упркос компликованим околностима, уверени смо да ћемо, уз политичку вољу, успети да водимо отворен, искрен и конструктиван дијалог о свим питањима од заједничког интереса.

Несумњиво је да је најзначајнији задатак ОЕБС у овом тренутку даља деескалација кризе у и око Украјине. Када смо преузели председавање почетком године, конфликт је трајао и било је много жртава. У међувремену, до сада, потписан је Пакет мера за спровођење споразума из Минска. Формиране су у оквиру Трилатералне контакт групе четири радне групе и започели су преговори о спровођењу Пакета мера који дају одређене резултате. Мандат Специјалне посматрачке мисије продужен је за годину дана, обезбеђено је њено стабилно финансирање и омогућено јачање њених капацитета, како у техничком погледу, тако и у погледу људских ресурса.

Напори Специјалне посматрачке мисије у Украјини – СПМ – и многих других делова Организације, усмерени су на успостављање мира и стабилности у Украјини. Прекид ватре се углавном одржава и настављају се активности на повлачењу тешког наоружања. У том смислу, желим да подвучем значај усвајања Адендума Пакету мера, који се односи на повлачење одређених додатних категорија тешког наоружања. Несумњиво је да морамо све учинити да се прекид ватре одржи и тако спречи наставак насиља.

Трилатерална контакт група и њене четири Радне групе обезбеђују кључни механизам за успостављање дијалога међу странама о сложеним политичким, безбедносним,

социјално-економским и хуманитарним питањима. Она представља ексклузивни формат који омогућава интензивније ангажовање страна у циљу спровођења договора усаглашених на високом нивоу у оквиру Нормандијског формата.

У спровођењу свог мандата, СПМ је показала способност непрестаног прилагођавања новим изазовима. То не би било могуће без политичке и практичне подршке свих нас у ОЕБС. Захваљујем свим државама учесницама на подршци СПМ, посебно у погледу ангажовања људи, обезбеђивању техничких средстава и доприноса буџету, што је од суштинског значаја за одржавање и јачање оперативног капацитета СПМ.

Дозволите ми да искористим прилику да се захвалим шефу СПМ и свим посматрачима на личној храбрости и посвећености, без чега оваква мисија, пуна изазова, не би била могућа. Такође бих желео да се захвалим бројном другом посвећеном особљу ОЕБС, како на терену, тако и у Секретаријату и институцијама ОЕБС, који доприносе овим напорима.

Поштоване колеге,

Наша решеност да допринесемо решавању кризе у и око Украјине, која је заоштрила већ постојеће поделе међу нама, значајно ће одредити колико смо способни да оживимо атмосферу повољну за заједнички рад на остварењу заједничке визије слободне, демократске, заједничке и недељиве безбедносне заједнице региона ОЕБС.

Иако је криза у и око Украјине доминирала агендом Организације и нашег председавања, данас постоје и многи други безбедносни изазови у нашем региону. Такозвани замрзнути конфликти, који су и даље нерешени, још увек представљају озбиљну претњу нашој заједничкој безбедности. Због тога треба да истрајемо и појачамо напоре у циљу ревитализације одговарајућих преговарачких формата.

Истовремено, транснационалне и глобалне претње и изазови и даље подривају безбедност у региону ОЕБС и шире. Тероризам, организовани криминал, климатске промене, као и актуелна мигрантска криза, захтевају хитан, одлучан и координиран одговор свих нас. Као што смо се у недељама које су претходиле Министарском савету сагласили у осуди терористичких напада на Синају, у Паризу и Анкари, верујем да ћемо исто тако уједињени наставити нашу заједничку борбу против ове глобалне и све присутније претње. Оштро осуђујем ова дела и упућујем саучешће владама погођених земаља и породицама жртава.

Актуелне поделе не треба да нас спречавају да се укључимо у решавање изазова које сам поменуо. С тим у вези, наше председавање је, у сарадњи са другим државама учесницама, уложило велике напоре како би се дефинисао одговор ОЕБС на ове озбиљне претње. Повећано ангажовање ОЕБС око ових питања, заједно са другим међународним актерима, посебно нашим медитеранским и азијским Партнерима за сарадњу, од кључног је значаја за решавање ових сложених, често међусобно повезаних претњи, које погађају све наше државе учеснице.

Даме и господо,

Када сам у јануару ове године, на Сталном савету у Бечу, представио приоритете председавања Србије, говорио сам о примарном значају обнове поверења у креирању позитивне агенде за будућност. Истакао сам један број кључних речи, које у овом тренутку, више него икада, треба да одреде наше деловање: дијалог и компромис, мирно решавање спорова, изградња поверења, солидарност, одговорност и сарадња. У овако сложеним околностима, питање обнове консензуса о европској безбедности мора бити наша централна преокупација. Покушали смо да подстакнемо конструктивну дискусију током неформалног састанка на високом нивоу у Хелсинкију у јулу месецу и у другим приликама током целе године. Надам се да ће нас наставак ове дебате овде у Београду одвести барем корак даље на тешком путу поновног успостављања поверења.

Уверен сам да је ОЕБС, са својим инклузивним чланством и свеобухватним концептом безбедности, најподеснији форум за вођење овакве дискусије. У години обележавања четрдесетогодишњице Хелсиншког завршног акта и двадесетпетогодишњице Париске повеље, дубоко смо свесни завештања које смо добили у наслеђе. Треба да црпимо инспирацију из храбрости лидера из времена Хладног рата који су успели да поставе нов темељ уређењу односа између држава упркос атмосфери оптерећеној снажним идеолошким антагонизмима. И даље сам оптимиста да ћемо временом успети да обновимо међусобно поверење и вратимо се на прави пут.

Имајући ово у виду, неспорно је да наш дијалог треба да се заснива на пуном поштовању принципа ОЕБС и спровођењу преузетих обавеза од стране свих држава чланица ОЕБС у све три димензије. Не може бити компромиса када је реч о примењивању основних принципа и обавеза које пружају основ за кооперативну безбедност на простору ОЕБС. Обезбеђивање њихове ефикасне примене је једина могућа основа за обнављање поверења.

Председавање Србије је такође настојало да подстакне ефикасан и отворен дијалог како на редовним састанцима ОЕБС, тако и у оквиру процеса „Хелсинки +40“. Иако вођен у тешким околностима у протекле три године, неформални дијалог кроз процес „Хелсинки +40“ донео је неке корисне идеје. Дозволите ми да посебно истакнем напоре за наставак разговора о побољшању ефикасности и делотворности ОЕБС-а, који могу да обезбеде значајну платформу за дебату која ће бити усмерена на будућност – дискусију коју треба да наставимо да водимо.

Мораћемо такође да продубимо и дискусију о јачању капацитета наше Организације да пружи адекватан одговор у свим фазама конфликтног циклуса, као и о ближе повезивању са радом партнерских организација, нарочито са УН, у складу са главом VIII Повеље УН. Са своје стране, допринели смо том циљу организовањем неформалне дискусије о мировним операцијама ОЕБС, којој су многи од вас присуствовали на маргинама Генералне скупштине УН у Њујорку. Верујем да је овај значајан догађај био само прва од многих расправа које морамо да одржимо ако желимо да ефикасно припремимо нашу Организацију за будуће безбедносне кризе са којима се можемо суочити у наредним годинама.

Наставак неформалног дијалога о широј кризи безбедности и сарадње на простору

ОЕБС, као и о начинима јачања капацитета Организације за решавање безбедносних изазова кроз три димензије свакако мора да обухвати поштовање људских права и фундаменталних слобода и сарадњу са цивилним друштвом. Уверен сам да ће нас такав свеобухватан дијалог приближити пуном поштовању наших принципа и обавеза.

Ово ће представљати важан задатак за наредне председавајуће, Немачку и Аустрију, којима желим успех у вођењу овог дијалога у наредне две године.

На крају, посебно бих желео да се захвалим Швајцарској, нашем партнеру током консекутивних председавања, на блиској сарадњи и подршци. Верујем да оваква врста сарадње може бити корисно искуство и модел за пример за нека наредна председавања.

Србија ће као члан Тројке 2016, као и након тога, и даље бити активан партнер у овом настојању, јер чврсто верује да наша Организација може да обезбеди кључан допринос консолидацији безбедности и поновној изградњи поверења на евроатлантском и евро-азијском простору.

Хвала."